

VIITASAARI, SAARISUON KOSTEIKKO

VAPO Oy:n omistama Saarisuon tuotantoalue tuli turpeennostossa tiensä päähän vuosituhaten vaihtumisen jälkeen. Polttoaineen noston jäljiltä alueella oli vielä kunnossa olevina tuotantorakenteina ojasto, poistopadon säätömekanismi sekä huoltotie. Hyviä edellytyksiä Kotiseutukosteikko LIFE -mallikohteeksi lisäsi edullinen sijain tunnetun lintukohteen, Viitasaaren Heinäsuvannon vaikutuspiirissä sekä kohteen hyvä saavutettavuus.

Ennen hankkeen maanrakennustöiden alkua talvella 2011 Saarisuon kohde on jo alkanut paluunsa luonnontilaisempaan muotoon. Kasvisto, pääosin pajuvaltainen puusto, olivat vihertäneet maisemaa ojien varsilla sekä sarkojen kuivimmilla kohdilla. Kuivatuspumpppauksen loputtua suuresta eteläisestä altaasta oli jo hyvää vauhtia tulossa merkittävä linnuston elinympäristö. Kosteikkohankkeen ratkaisut edesauttoivat alkanutta kehitystä ja lisäsivät avovesipinta-alaa merkittävästi.

Saarisuon mallikosteikon maisemallinen ja virkistysellinen arvo tulee olemaan merkittävä lähialueen asukkaille ja muille luonnossa liikkujille. Kosteikkokohteen monikäyttöä on mahdollisuus lisätä alueellisesti virkistykseen, jopa matkailulliseen suuntaan. Monikäytön suunnittelussa ja kosteikkokohteen potentiaalin hyödyntämisessä avainasemassa ovat paikalliset toimijat – asukkaat, yhteisöt, yrittäjät ja luontoharrastajat.

Eteläpuolisen kosteikkoaltaan rannat ovat hyvin laakeat ja tarjoavat erinomaiset olosuhteet kahlaajille.

Pohjoinen allas on perustettu kaivamalla ja patoamalla. Vedenpintaa säädellään pohjapadolla, jossa on tyhjennyspuut altaan kesannoimiseksi.

Talvella alueella liikkuvat hirvet parturoiden rantavesakkoja ja pajuposkia. Kevättalvella avarassa maisemassa kisailevat soivat teeret.

Miten kosteikko perustettiin?

- Käytöstä poistettu eteläinen turvetuotantoalue vesitetiin ja varmistettiin vedensäätelylaitteiston toiminta.
- Huoltotien pohjoispuolelle kaivettiin ja padottiin uusi matalavetinen avovesialue.
- Vesiensuojelulliset ratkaisut:
 - osa yläpuolisesta kuivatusvedestä ohjataan perustetuille kosteikkoalueille
 - tulovesiuoman syvän veden allas laskeuttaa kiintoaineita ja sitoo veteen liuenneita ravinteita vesikasvustoon
- Rikkonainen ja polveileva rantaviiva sekä saarekkeet lisäävät monimuotoisuutta.
- Alueella sijaitsevalla lammella on oma vesitalous eivätkä kosteikkoratkaisut vaikuta siihen.

Kosteikon faktat

- Pinta-ala n. 18,5 ha, josta vesipinta-alaa n. 14 ha
- Keskisyvyys n. 0,35 m
- Valuma-alue n. 320 ha
- Kosteikon rakentamisen kustannukset yhteensä n. 6 500 €, joka jakautuu karkeasti seuraaviin kulueriin:
 - kaivu- ja maansiirtotyöt 6 000 € sis. alv
 - patolaitteet ja materiaalit 500 € sis. alv
 - lisäksi suunnittelun kustannukset

Kosteikon toteuttajat

- VAPO Oy
- Suomen riistakeskus, Kotiseutukosteikko Life+
- Urakoitsijana Vesa Kananen
- Patolaite RUMTEC Oy
- Teerilammen Jahtimiehet ry

